

بسمه تعالی

دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سیرجان

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

واحد برنامه ریزی درسی

طرح دوره بالینی

مشخصات درس:

گروه آموزشی	طب اورژانس	تعداد دانشجو	
عنوان درس	کاروزی طب اورژانس	تعداد واحد	
مقطع و رشته تحصیلی	دکتری عمومی پزشکی	تاریخ شروع دوره	
نیمسال تحصیلی		تاریخ پایان دوره	
مدرس/مدرسین درس		روز و ساعت جلسات	
مستول درس (دروس اشتراکی)		دروس پیش نیاز	
روش برگزاری (حضورى/مجازى/ترکیبی)		محل برگزاری	

شرح کلی درس:

این درس با هدف آشنایی دانشجویان پزشکی در دوره‌های کاروزی با اصول ارزیابی، تشخیص و مدیریت اولیه بیماران در شرایط اورژانسی ارائه می‌شود. دانشجویان ضمن حضور در بخش اورژانس و سایر عرصه‌های مرتبط، مهارت‌های لازم در تریاژ، ارزیابی اولیه و پایدارسازی بیمار، اخذ شرح حال و انجام معاینه بالینی هدفمند، شناسایی و برخورد اولیه با شرایط تهدیدکننده حیات و انجام اقدامات ضروری را کسب می‌کنند. همچنین دانشجویان با اصول احیای قلبی ریوی، مدیریت راه هوایی، شوک، تروما، مسمومیت‌ها و سایر اورژانس‌های شایع آشنا شده و تحت نظارت استاد و تیم درمان در روند ارزیابی، درمان و پیگیری بیماران اورژانسی مشارکت می‌نمایند.

هدف/اهداف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با اصول ارزیابی و مدیریت اولیه بیماران مراجعه کننده به اورژانس.
 کسب توانایی انجام تریاژ، ارزیابی اولیه و شناسایی بیماران با شرایط تهدیدکننده حیات.
 آشنایی با اصول پایدارسازی بیمار و انجام اقدامات اولیه در شرایط اورژانسی.
 کسب مهارت در اخذ شرح حال هدفمند و انجام معاینه بالینی سریع و سیستماتیک در بیماران اورژانسی.
 آشنایی با اصول احیای قلبی ریوی، مدیریت راه هوایی و حمایت از تنفس و گردش خون.
 آشنایی با تشخیص و مدیریت اولیه اورژانس های شایع پزشکی، جراحی و ترومایی.
 آشنایی با اصول برخورد اولیه با شوک، تروما، مسمومیت ها و سایر شرایط تهدیدکننده حیات.
 آشنایی با نحوه درخواست، تفسیر اولیه و استفاده از آزمایش ها و روش های تشخیصی ضروری در اورژانس.
 تقویت مهارت های ارتباط با بیمار و همراه، کار تیمی، رعایت اصول اخلاق پزشکی و ایمنی بیمار در محیط اورژانس.
 کسب آمادگی برای مشارکت مؤثر و مسئولانه در روند ارزیابی، درمان و پیگیری بیماران تحت نظارت استاد و تیم درمان

روش تدریس:

☐	روش تدریس مبتنی بر حل مسئله	☒	روش تدریس سخنرانی
☐	روش تدریس ایفای نقش	☐	روش تدریس بحث گروهی
☒	روش تدریس مبتنی بر کار تیمی	☒	روش تدریس پرسش و پاسخ
☐	روش تدریس اکتشافی	☐	روش تدریس نمایشی
☒	روش تدریس در کنار تخت بیمار	☐	روش تدریس مبتنی بر مورد
		☐	روش تدریس در گروه های کوچک
			سایر موارد: ...

مواد و وسایل آموزشی:

☐	پاورپوینت	☐	ماکت	☐
☐	جزوه	☐	کتاب	☐
■	بیمار شبیه سازی شده	■	مانکن	■
☐	نرم افزار	☐	وایت برد	■
☐	پوستر	☐	تصویر	☐
☐	لوازم واقعی	☐	بیمار واقعی	■
■	فیلم آموزشی	■	فایل صوتی	☐
سایر موارد: ...				

تکالیف و مسئولیت های فراگیران در عرصه ها و فرصت های آموزشی:

حضور منظم و به موقع در بخش اورژانس و مشارکت فعال در فعالیتهای آموزشی و بالینی.
رعایت ضوابط، مقررات، اصول اخلاق حرفه‌ای، محرمانگی اطلاعات و حقوق بیماران.
مشارکت در انجام تریاژ و ارزیابی اولیه بیماران تحت نظارت استاد و تیم درمان.
اخذ شرح حال هدفمند و انجام معاینه بالینی سیستماتیک بیماران اورژانسی با توجه به سطح صلاحیت و تحت نظارت.
مشارکت در شناسایی و پایدارسازی بیماران با شرایط تهدیدکننده حیات و انجام اقدامات اولیه در چارچوب وظایف محوله.
مشارکت در انجام و یادگیری مهارت‌های ضروری از جمله احیای قلبی ریوی، مدیریت راه هوایی و ارزیابی وضعیت تنفسی و گردش خون.
مشارکت در بررسی و تفسیر اولیه آزمایش‌ها، نوار قلب و سایر روش‌های تشخیصی مورد استفاده در اورژانس.
مشارکت در ارائه و گزارش موارد بالینی، راندهای آموزشی، بحث موردی و جلسات آموزشی بخش.
مطالعه مستمر مباحث مرتبط با بیماران و موارد بالینی مشاهده شده و تکمیل لاگ‌بوک یا مستندات آموزشی در صورت وجود.
رعایت اصول ایمنی بیمار، کنترل عفونت، استفاده صحیح از تجهیزات و گزارش فوری هرگونه وضعیت پرخطر یا تغییر وضعیت بیمار به مسئول مربوطه.

نحوه ارزیابی فراگیران:

☒	سئوالات چند گزینه ای	☒	سئوالات تشریحی کوتاه پاسخ
☐	سئوالات صحیح-غلط	☐	سئوالات تشریحی بلند پاسخ
☒	کار عملی	☐	سئوالات شفاهی
☐	چک لیست مشاهده عملکرد	☐	سئوالات جور کردنی
☐	پورتفولیو	☒	لاگ بوک
☐	مشاهده مستقیم فعالیت های عملی/پروسیجرها (DOPS)	☐	آزمون بالینی ساختاریافته عینی (OSCE)
		☐	آزمون کوتاه مدت عملکرد بالینی (Mini-CEX)

سایر موارد: ...

ردیف	عناوین	نمره/درصد
1	عملکرد بالینی، مهارت های عملی و مشارکت در مراقبت از بیماران اورژانسی	8نمره - ۴۰٪
2	حضور و غیاب، مسئولیت پذیری، نظم و مشارکت فعال در فعالیت های آموزشی	3نمره - ۱۵٪
3	گزارش صبحگاهی، ارائه مورد بالینی، کنفرانس و فعالیت های آموزشی	3نمره - ۱۵٪
4	ارزشیابی عملی و نظری در محیط بالینی شامل تریاژ، ارزیابی اولیه، احیای قلبی ریوی و مهارت های اورژانسی	4نمره - ۲۰٪
5	آزمون پایانی کتبی/شفاهی و ارائه یا جمع بندی مباحث آموزشی	2نمره - ۱۰٪

سیاست ها و قوانین:

حضور منظم و به موقع فراگیران در بخش اورژانس و تمامی برنامه‌های آموزشی الزامی است.

رعایت نظم، انضباط، پوشش حرفه‌ای، اخلاق پزشکی و احترام به بیماران، همراهان و اعضای تیم درمان الزامی است.

حفظ محرمانگی اطلاعات بیماران و رعایت حریم خصوصی آنان در تمامی مراحل آموزش و ارائه خدمات الزامی است.

فراگیران موظفاند شرح حال، معاینه و اقدامات بالینی را در محدوده صلاحیت آموزشی و تحت نظارت استاد یا پزشک مسئول انجام دهند.

انجام هرگونه اقدام تشخیصی یا درمانی بدون هماهنگی و تأیید پزشک مسئول ممنوع است.

رعایت اصول ایمنی بیمار، کنترل عفونت، بهداشت دست و استفاده صحیح از وسایل حفاظت فردی الزامی است.

در شرایط اورژانسی و تهدیدکننده حیات، فراگیران موظفاند ضمن حفظ آرامش، مطابق آموزش‌های دریافت‌شده عمل کرده و بلافاصله پزشک مسئول و اعضای تیم درمان را مطلع نمایند.

استفاده صحیح و مسئولانه از تجهیزات و امکانات بخش اورژانس الزامی بوده و هرگونه نقص یا خرابی تجهیزات باید گزارش شود.

مشارکت فعال در راندهای آموزشی، گزارش صبحگاهی، ارائه موارد بالینی و سایر فعالیت‌های آموزشی مورد انتظار است.

رعایت مقررات بیمارستان، بخش اورژانس و دانشگاه و همکاری مؤثر با اعضای تیم درمان از الزامات دوره است.

برنامه زمانبندی درس:

جلسه	عنوان جلسه	هدف کلی: هدف از یادگیری این مطلب آن است که دانشجو با...	اهداف رفتاری: دانشجو در پایان باید بتواند...	مدرس/مدرسین
۱	تروما	با انواع آسیب‌های تروماتیک، مکانیسم ایجاد آسیب و اصول مراقبت و مدیریت اولیه تروما، به‌ویژه آسیب‌های قفسه سینه، سر و صورت، گردن و ستون فقرات آشنا شود.	۱. تعاریف و مفاهیم تروما را بیان کند. ۲. انواع تروما و مکانیسم‌های آسیب را توضیح دهد. ۳. آسیب‌های قفسه سینه، سر، صورت، گردن و ستون فقرات را شناسایی کند. ۴. عوارض مهم تروما و اقدامات اولیه لازم را بیان و اجرا کند.	
۲	احیای قلبی ریوی پیشرفته (CPR)	با اصول احیای قلبی ریوی پیشرفته در ایست قلبی - تنفسی و اختلالات شایع ریتم در بالغین آشنا شود.	۱. ایست قلبی - تنفسی را تشخیص دهد. ۲. احیای پیشرفته بالغین را متناسب با شرایط بیمار انجام دهد. ۳. اصول برخورد اولیه با برادی کاردی و تاکی کاردی را به کار گیرد.	
۳	نحوه خواندن CT سر در بیماران اورژانس	با اصول تفسیر CT سر و شناسایی یافته‌های طبیعی و ضایعات مهم اورژانسی آشنا شود.	۱. آناتومی طبیعی سر در CT را شناسایی کند. ۲. انواع خونریزی داخل جمجمه‌ای را تشخیص دهد. ۳. ضایعات ایسکمیک را شناسایی کند. ۴. بر اساس یافته‌های CT، اقدامات اولیه و ارجاع مناسب را تعیین کند.	
۴	علائم شایع نورولوژیک	با نحوه ارزیابی و افتراق بیماری‌های نورولوژیک شایع و موارد نیازمند اقدام فوری آشنا شود.	۱. معاینه کامل نورولوژیک را انجام دهد. ۲. بیمار مبتلا به استروک، تشنج و سردرد را ارزیابی کند. ۳. اختلالات اعصاب مغزی و محیطی را شناسایی کند. ۴. بر اساس تشخیص، تعیین تکلیف و ارجاع مناسب بیمار را انجام دهد.	
۵	نحوه برخورد با بیماران دارای درد شکم	با رویکرد سیستماتیک به بیمار مبتلا به درد شکم، تشخیص افتراقی و شناسایی علل نیازمند درمان فوری آشنا شود.	۱. شرح حال و معاینه کامل شکم را انجام دهد. ۲. تشخیص‌های افتراقی درد شکم را بیان کند. ۳. بررسی‌های آزمایشگاهی مناسب را درخواست و تفسیر اولیه کند. ۴. بر اساس شرایط بیمار، درمان و ارجاع مناسب را تعیین کند.	

۶	نحوه برخورد با بیماران دارای تنگی نفس	با ارزیابی، تشخیص افتراقی و درمان اولیه علل شایع و خطرناک تنگی نفس آشنا شود.	۱. علل شایع و خطرناک تنگی نفس را شناسایی کند. ۲. معاینه و ارزیابی اولیه بیمار را انجام دهد. ۳. بررسی‌های تشخیصی مناسب را درخواست کند. ۴. درمان اولیه و تصمیم‌گیری درباره ترخیص یا بستری را انجام دهد.
۷	نحوه برخورد با بیماران مراجعه‌کننده با ضعف و بی‌حالی	با الگوریتم صحیح ارزیابی بیمار مبتلا به ضعف و بی‌حالی و شناسایی به‌موقع بیماران بحرانی آشنا شود.	۱. از بیمار شرح حال مناسب بگیرد و معاینه کلی انجام دهد. ۲. تشخیص‌های افتراقی ضعف و بی‌حالی را بیان کند. ۳. علل تهدیدکننده حیات را شناسایی کند. ۴. بر اساس علت، اقدامات فوری و درمان مناسب را انجام دهد.
۸	تروما	با اصول مراقبت اولیه از بیماران ترومایی در داخل و خارج بیمارستان آشنا شود.	۱. مراقبت اولیه بیمار ترومایی را انجام دهد. ۲. بیمار را پایدارسازی اولیه کند. ۳. اقدامات فوری درمانی را انجام دهد. ۴. بیمار را در صورت نیاز به بخش مربوطه ارجاع دهد.
۹	تریاز استاندارد	با اصول و الگوریتم تریاز بیماران در اورژانس و اولویت‌بندی صحیح بیماران آشنا شود.	۱. مفهوم و اهمیت تریاز را توضیح دهد. ۲. الگوریتم تریاز را به کار گیرد. ۳. بیماران را بر اساس فوریت درمان اولویت‌بندی کند. ۴. بیماران نیازمند اقدام فوری را شناسایی کند.
۱۰	درد قفسه سینه	با نحوه ارزیابی و مدیریت اولیه بیماران مبتلا به درد قفسه سینه و تشخیص موارد نیازمند ارجاع فوری آشنا شود.	۱. شرح حال و معاینه مناسب انجام دهد. ۲. علل خطرناک درد قفسه سینه را شناسایی کند. ۳. اقدامات تشخیصی و درمانی اولیه را انجام دهد. ۴. درباره ترخیص، بستری یا ارجاع فوری تصمیم‌گیری کند.
۱۱	تکنیک‌های پایه الکتروکاردیوگرافی	با اصول صحیح گرفتن ECG و شناسایی آرتیفکتهای ناشی از قرارگیری نادرست لیدها آشنا شود.	۱. الکترودها و لیدهای ECG را به‌درستی قرار دهد. ۲. نوار قلب استاندارد تهیه کند. ۳. آرتیفکتهای ECG را شناسایی کند. ۴. خطاهای ناشی از بستن اشتباه لیدها را اصلاح کند.
۱۲	سونداژ	با اصول و تکنیک صحیح تعبیه سوند فولی در بالغین مذکر و مؤنث آشنا شود.	۱. اندیکاسیون‌ها و موارد منع سونداژ را بیان کند. ۲. وسایل مورد نیاز را آماده کند. ۳. سوند فولی را به‌صورت صحیح تعبیه کند. ۴.

			عوارض سونداز را شناسایی و مدیریت اولیه کند.	
۱۳	کاهش سطح هوشیاری	با رویکرد صحیح به بیمار مبتلا به کاهش سطح هوشیاری و اهمیت تشخیص و درمان فوری آشنا شود.	۱. سطح هوشیاری بیمار را ارزیابی کند. ۲. علل مهم کاهش سطح هوشیاری را شناسایی کند. ۳. بررسی های آزمایشگاهی مناسب را درخواست کند. ۴. نیاز به درمان فوری و ارجاع را تشخیص دهد.	
۱۴	تصمیم گیری و مدیریت راه هوایی پایه	با اصول ارزیابی و مدیریت راه هوایی و استفاده صحیح از تجهیزات کمک راه هوایی آشنا شود.	۱. راه هوایی را ارزیابی کند. ۲. مانورهای دستی باز کردن راه هوایی را انجام دهد. ۳. تجهیزات کمک راه هوایی را انتخاب و استفاده کند. ۴. در زمان مناسب اقدامات لازم برای حفظ راه هوایی را انجام دهد.	
۱۵	مراقبت از زخم	با اصول مراقبت اولیه از زخم و روش های پیشگیری از آسیب غیر قابل برگشت به اندام آشنا شود.	۱. زخم را ارزیابی کند. ۲. اصول دبریدمان، بستن و پانسمان زخم را اجرا کند. ۳. در صورت نیاز آتل گیری و بالا نگه داشتن اندام را انجام دهد. ۴. اصول آنتی بیوتیک تراپی و ایمنوپروفیلاکسی را بیان کند.	
۱۶	جایگذاری NGT	با اندیکاسیون ها، موارد منع و تکنیک صحیح تعبیه لوله بینی - معده آشنا شود.	۱. اندیکاسیون و کنترا اندیکاسیون تعبیه NGT را بیان کند. ۲. لوله NGT را به صورت صحیح تعبیه کند. ۳. محل مناسب لوله را بررسی کند. ۴. عوارض تعبیه NGT را شناسایی و مدیریت اولیه کند.	
۱۷	رگ گیری ورید محیطی	با اصول انتخاب محل و کاتتر مناسب و تکنیک صحیح رگ گیری ورید محیطی آشنا شود.	۱. اندیکاسیون های رگ گیری را بیان کند. ۲. محل و اندازه مناسب کاتتر را انتخاب کند. ۳. رگ گیری ورید محیطی را به صورت صحیح انجام دهد. ۴. عوارض رگ گیری را شناسایی و مدیریت کند.	
۱۸	آشنایی با نحوه تزریق زیر جلدی، عضلانی و وریدی	با اصول صحیح تزریق زیر جلدی، عضلانی و وریدی و پیشگیری از عوارض آن ها آشنا شود.	۱. اندیکاسیون و کنترا اندیکاسیون روش های تزریق را بیان کند. ۲. مسیر مناسب تزریق را انتخاب کند. ۳. تزریق زیر جلدی، عضلانی و وریدی را به صورت صحیح انجام دهد. ۴. عوارض تزریقات را شناسایی و از آن ها پیشگیری کند.	

۱. اندیکاسیون‌های BLS را شناسایی کند. ۲. BLS را به صورت صحیح انجام دهد. ۳. ماساژ قلبی و تهویه با ماسک را اجرا کند. ۴. از AED به درستی استفاده کند. ۵. مانور هایملیخ را در شرایط مناسب انجام دهد.	با اصول احیای پایه، ماساژ قلبی، استفاده از AED، مانور هایملیخ و تهویه با ماسک آشنا شود.	احیای قلبی ریوی BLS	۱۹
--	---	---------------------	----

منابع درس:

Tintinalli's Emergency Medicine: A Comprehensive Study Guide.
 Rosen's Emergency Medicine: Concepts and Clinical Practice.
 American Heart Association (AHA) Guidelines for Cardiopulmonary Resuscitation and Emergency Cardiovascular Care.
 ATLS® – Advanced Trauma Life Support, American College of Surgeons